

Országgyűlési választások 2014

KEM TVI oktatás

A választási kampány

Dr. Veres Mária (KEMÖH)

Áttekintés

1. A választási kampány

- Kampánytevékenység
- Kampányeszközök

2. A választási kampányidőszak

3. A plakát

- A plakát készítésére, elhelyezésére, eltávolítására vonatkozó szabályok
- A plakát elhelyezésére vonatkozó korlátozások, tilalmak

4. A választási gyűlés

5. Politikai reklám

- A politikai reklám közzététele

6. Politikai hirdetés

- A sajtótermék fogalma
- A politikai hirdetés közzététele

7. Közvetlen politikai kampány, közvélemény- kutatás

8. Adatszolgáltatás a névjegyzékből

9. Kampányköltségek

1. A választási kampány fogalma - a régi Ve. alapján -

- A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 149. § o) pontja (Értelmező rendelkezések)
- „o) választási kampány: választási program ismertetése, jelölt, lista, jelölő szervezet népszerűsítése, választási gyűlés szervezése, plakát elhelyezése, önkéntesek igénybevétele”

A kampánytevékenység fogalma - az új Ve. alapján -

Kampánytevékenységnek minősül (141.§):

- a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és
- minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése céljából.

Ugyanakkor nem minősül választási kampánynak (142.§):

- a választási szervek tevékenysége, valamint
- az állampolgárok - mint magánszemélyek - közötti személyes kommunikáció, függetlenül annak tartalmától és formájától

A kampányeszközök

A választási kampánytevékenység megítélése szempontjából fontos annak körülhatárolása, hogy mi minősül kampányeszköznek (140.§).

Kampányeszköznek minősül minden olyan eszköz, amely alkalmas a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére, így különösen

- a) a plakát,
- b) a jelölő szervezet vagy jelölt által történő közvetlen megkeresés,
- c) a politikai reklám és politikai hirdetés, valamint
- d) a választási gyűlés.

2. A választási kampányidőszak

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (régi Ve.)	A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (új Ve.)
<p>40. § (1) A választási kampány a választás kitűzésétől a szavazás napjának kezdetéig tart.</p>	<p>139. § A választási kampány-időszak a szavazás napját megelőző 50. naptól a szavazás napján a szavazás befejezéséig tart.</p> <p>A kampányidőszak 2014. február 15-től 2014. április 6-án 19 óráig tart.</p>

- Az új szabályozás **megszünteti** a korábbi szabályozás szerint a szavazás napján 0 órától 19 óráig fennálló **kampánycsendet**, ugyanakkor

a kampány nem vált korlátozások nélkülivé!

- A szavazóhelyiségek bejáratától számított 150 méteres távolságon belül - közterületen - választási kampánytevékenység a szavazás napján nem folytatható. (Ve. 143. §)
- A szavazás napján választási gyűlés nem tartható. (Ve. 145. § (1) bekezdése)
- A választópolgár a mozgóurna igényléséhez és a szavazóhelyiséghez való eljutáshoz más személy segítségét jogosult igénybe venni. Mozgóurna igénylésére és a szavazóhelyiséghez történő szállításra nyilvános felhívás nem tehető közzé, szavazóhelyiséghez történő szállításra autóbuszos személyszállítás nem végezhető. (Ve.143/A)

3. A plakát

Régi Ve. 149.§ I) pontja	Új Ve. 144.§ (1) bekezdése
<ul style="list-style-type: none">• <u>választási falragasz,</u>• hirdetés,• <u>felirat,</u>• <u>szórólap,</u>• <u>vetített kép,</u>• zászló,• <u>embléma</u> a hordozóanyagtól függetlenül	<ul style="list-style-type: none">• választási falragasz,• felirat,• szórólap,• vetített kép,• embléma mérettől és hordozóanyagtól függetlenül

A plakát készítésére, elhelyezésére, eltávolítására vonatkozó szabályok

Készítés, elhelyezés:

A Ve. lehetővé teszi, hogy a kampányidőszakban a jelölő szervezetek és a jelöltek **engedély és bejelentés nélkül készítsenek** plakátot.

Plakát a kampányidőszakban – az alábbiakban meghatározott **kivételekkel** – **korlátozás nélkül elhelyezhető.**

Eltávolítás:

A plakátot az, aki elhelyezte vagy akinek érdekében elhelyezték, a **szavazást követő 30 napon belül köteles eltávolítani** (május 6. 16 óráig bezárólag), vagy ennek elmaradása esetén az eltávolítás **költségét viselni.**

A plakát elhelyezésére vonatkozó korlátozások, tilalmak I.

- **Épület falára, kerítésre** plakátot elhelyezni kizárólag a **tulajdonos**, a **bérlő**, illetőleg - állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan esetén - a **vagyonkezelői jog gyakorlójának hozzájárulásával** lehet.
- Egyes középületeken vagy a közterület meghatározott részén plakát, illetve óriásplakát elhelyezését a **helyi önkormányzat**, a fővárosban a fővárosi önkormányzat **műemlékvédelmi, környezetvédelmi okból rendeletben megtilthatja**.
- **Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületen** vagy azon belül plakátot elhelyezni **tilos**.

A plakát elhelyezésére vonatkozó korlátozások, tilalmak II.

- **A választási kampányt szolgáló önálló hirdető-berendezés elhelyezésére, valamint az óriásplakátok vonatkozásában a közterület-használatról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.**
- **A plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az ne fedje más jelölt vagy jelölő szervezet plakátját, és károkozás nélkül eltávolítható legyen.**

4. A választási gyűlés

Régi Ve. 43.§ (1) bekezdése	Új Ve. 145.§ (1) bekezdése
<ul style="list-style-type: none">• A választási gyűlések nyilvánosak.• A rend fenntartásáról a gyűlés szervezője gondoskodik.	<ul style="list-style-type: none">• Választási gyűlést kampány-időszakban lehet tartani.• A szavazás napján választási gyűlés nem tartható.• A választási gyűlések nyilvánosak.• A rend fenntartásáról a gyűlés szervezője gondoskodik.

4. A választási gyűlés

A választási kampány céljára az állami és önkormányzati költségvetési szervek a jelöltek, jelölő szervezetek számára **azonos feltételekkel bocsáthatnak rendelkezésre helyiséget és egyéb szükséges berendezést.**

Állami vagy önkormányzati hatóság elhelyezésére szolgáló épületben választási kampánytevékenységet folytatni, választási gyűlést tartani tilos, kivéve az ötszáznál kevesebb lakosú településen, feltéve, hogy más közösségi célú épület nem áll rendelkezésre.

5. A politikai reklám

- A politikai reklám a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 203. § 55. pontjában meghatározott politikai reklám, azzal az eltéréssel, hogy **a párt, politikai mozgalom és kormány alatt jelölő szervezetet és független jelöltet kell érteni.**
- Az Mttv. 203. § 55. pontja szerint politikai reklám: **valamely párt, politikai mozgalom vagy a kormány népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, a reklámhoz hasonló módon megjelenő, illetve közzétett műsorszám.**

5. A politikai reklám közzététele

- A politikai reklám közzétételére a törvény általános jelleggel az **Mttv. rendelkezéseit** rendeli alkalmazni, emellett **további általános jellegű szabályokat** is meghatároz:
 - a médiaszolgáltató **egyenlő feltételek** mellett teheti közzé a jelöltet állító jelölő szervezetek és a független jelöltek politikai reklámjait, közös jelölt esetén a jelölő szervezetek együttesen jogosultak a politikai reklám megrendelésére;
 - a politikai reklámhoz **véleményt, értékelő magyarázatot fűzni tilos;**
 - a politikai reklám közzétételéért a médiaszolgáltató **ellenszolgáltatást nem kérhet, és nem fogadhat el;**
 - az audiovizuális médiaszolgáltatásban közzétételre szánt politikai reklám megrendelője köteles a reklám **feliratozásáról vagy jelnyelvi tolmácsolással való ellátásáról gondoskodni.**
 - A szavazás napján politikai reklámot nem lehet közzétenni.

5. A politikai reklám közzététele

- A közszolgálati médiaszolgáltató naponta 3 alkalommal, a 6-8, 12-14 és 18-20 óra között kezdődő időszakokban, megszakítás nélkül köteles biztosítani a politikai reklámok közzétételét.
- A politikai reklámok megjelenési sorrendjét az esélyegyenlőség biztosítása érdekében naponta változtatni kell.
- A közszolgálati médiaszolgáltató a jelölő szervezet által megjelölt napon és időszakban köteles a politikai reklámot közzétenni.

5. A politikai reklám

- Az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdése 2013. október 1-jén hatályba lépett rendelkezése:
- „ A demokratikus közvélemény kialakulásához választási kampányidőszakban szükséges megfelelő tájékoztatás érdekében **politikai reklám médiaszolgáltatásban kizárólag ellenérték nélkül, az esélyegyenlőséget biztosító, sarkalatos törvényben meghatározott feltételek mellett közölhető.**”

5. A politikai reklám

Az országgyűlési képviselők általános választását megelőző kampányidőszakban **a közszolgálati médiaszolgáltatók** a Nemzeti Választási Bizottság által – valamennyi országos lista és egyéni választókerületi jelölt jogerős nyilvántartásba vételét követően, **meghatározott számú alkalommal és időtartamban kötelesek közzétenni:**

- **az országos listát állító jelölő szervezetek** politikai reklámjait,
- **az országos listát** – sem önállóan, sem más jelölő szervezettel közösen – **nem állító, de egyéni választókerületi jelöltet állító jelölő szervezetek** politikai reklámjait,
- **a független jelöltek** politikai reklámjait.

5. A politikai reklám

Az országgyűlési képviselők általános választását megelőző kampányidőszakban **az országos listát állító jelölő szervezetek** rendelkezésére álló műsoridő tartama:

- az összes országos lista és az összes médiaszolgáltató tekintetében **együttesen hatszáz perc** - a pártlistát állító jelölő szervezeteknek 470 perc, a nemzetiségi listát állító jelölő szervezeteknek 130 perc -, melyet médiaszolgáltatónként, az országos listák között **egyenlő arányban** kell felosztani.

6. A politikai hirdetés

- **Politikai hirdetés az ellenérték fejében, valamely jelölő szervezet vagy független jelölt népszerűsítését szolgáló vagy támogatására ösztönző, illetve azok nevét, célját, tevékenységét, jelszavát, emblémáját népszerűsítő, sajtótermékben közzétett médiatartalom vagy filmszínházban közzétett audiovizuális tartalom.**

6. A sajtótermék fogalma

- **A sajtótermék fogalmát az Mttv. 203. § 60. pontja határozza meg, eszerint sajtótermék: a napilap és más időszakos lap egyes számai, valamint az internetes újság vagy hírportál, amelyet gazdasági szolgáltatásként nyújtanak, amelynek tartalmáért valamely természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság szerkesztői felelősséget visel, és amelynek elsődleges célja szövegből, illetve képekből álló tartalmaknak a nyilvánossághoz való eljuttatása tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából, nyomtatott formátumban vagy valamely elektronikus hírközlő hálózaton keresztül.**

6. A politikai hirdetés közzététele

- a sajtótermékben közzétett politikai hirdetésnek **azonnal felismerhetőnek és más médiatartalmaktól megkülönböztethetőnek** kell lenni;
- amennyiben sajtótermék politikai hirdetést kíván közölni, a választás kitűzését követő 5 munkanapon belül **az Állami Számvevőszékhez eljuttatja hirdetési szolgáltatásainak árjegyzékét**, amelyet az nyilvántartásba vesz, és honlapján közzétesz, a sajtótermék ugyanezt az árjegyzékét a honlapján közzéteszi.

6. A politikai hirdetés

- politikai hirdetést kizárólag olyan sajtótermék közölhet, amelynek hirdetési árjegyzékét az **Allami Számvevőszék nyilvántartásba vette;**
- politikai hirdetés **csak a nyilvántartásba vett árjegyzék által meghatározott ellenérték fejében közölhető;**
- Magyarországon letelepedett kiadók sajtótermékei közül csak az közölhet politikai hirdetést, amely az Mttv. szerinti **hatósági nyilvántartásban szerepel.**

A sajtótermék utólagos tájékoztatási kötelezettsége

- A sajtótermék a szavazás napját követő 15 napon belül az Állami Számvevőszéket tájékoztatja a közzétett politikai hirdetésekről. A tájékoztatás tartalmazza, hogy az egyes jelöltek és jelölő szervezetek politikai hirdetéseit kinek a megrendelésére, milyen ellenérték fejében, mely időpontban és milyen terjedelemben tette közzé. Az Állami Számvevőszék e tájékoztatásokat a honlapján közzéteszi.

7. A közvetlen politikai kampány

- **A közvetlen politikai kampány a választási kampányanyag választópolgár részére közvetlen megkeresés módszerével történő eljuttatása.**
- **Választási kampányanyag a választópolgár részére közvetlen megkeresés módszerével a Ve. 89. §-ában meghatározottak alapján juttatható azzal, hogy **egyéb adatai felhasználásához** – mint mobiltelefonszám, elektronikus levélcím – **a kifejezett hozzájárulása szükséges.****

7. A közvetlen politikai kampány

- **A Ve. 89. § (1) bekezdése szerint a választópolgár jogosult megtiltani, hogy a választási szervek a róla nyilvántartott adatokat a 153. § szerint kiadják.**
- A törvény **153. §-a** alapján a szavazóköri névjegyzékben szereplő választópolgárok nevét és lakcímét – a 89. § rendelkezéseire is figyelemmel – **a jelölt kérésére** – az érintett választókerületre kiterjedően – a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottság mellett működő **választási iroda**, a listát állító jelölő szervezet kérésére – a jelölő szervezet által megjelölt választókerületekre kiterjedően – a Nemzeti Választási Iroda adja át a törvényben meghatározott feltételekkel.

7. Közvélemény-kutatás

A szavazás napján a közvélemény-kutatást végző személy:

- abba az épületbe, amelyben a szavazóhelyiség van, nem léphet be,
- a választópolgárokat semmilyen módon nem zaklathatja, és
- csak az épületből kilépőket kérdezheti meg.

A közvélemény-kutatás eredményét (exit poll) csak a szavazás befejezése után szabad nyilvánosságra hozni.

8. Adatszolgáltatás a névjegyzékből

A választópolgár központi névjegyzékkel kapcsolatos kérelmében **megtilthatja** a róla nyilvántartott adatok választási szervek általi kiadását.

Az adatszolgáltatás adatait:

- **kizárólag közvetlen politikai kampány céljára lehet felhasználni.**
- **egyéb célú felhasználásuk, másolásuk, harmadik személynek történő átadásuk tilos.**
- a jelölt és listát állító jelölő szervezet **legkésőbb a szavazás napján köteles megsemmisíteni**, és az erről készült **jegyzőkönyvet három napon belül köteles átadni** az adatszolgáltatást teljesítő **választási irodának.**(→ Az adatszolgáltatás adatait a jelöltnek és a listát állító jelölő szervezetnek legkésőbb 2014. ápr. 6-án 16 óráig kell megsemmisíteni).

9. Kampányköltségek

A választási kampánytevékenység állami támogatásával, valamint a választási kampány költségeinek elszámolásával és ellenőrzésével kapcsolatos kérdésekről külön jogszabály – az országgyűlési képviselők választása kampányköltségeinek átláthatóvá tételéről szóló *2013. évi LXXXVII. törvény* – rendelkezik.

9. Kampányköltségek

- Az országgyűlési képviselők általános választásán minden egyéni választókerületi képviselőjelölt **egymillió forint összegű, a központi költségvetésből juttatott támogatásra** jogosult.
- A támogatás kizárólag **a választási kampányidőszak alatt**, a választási eljárásról szóló törvény szerinti **kampánytevékenységgel összefüggő dologi kiadások** finanszírozására fordítható.
- Az országgyűlési képviselők általános választásán **pártlistát állító pártra**, valamint **nemzetiségi listát állító országos nemzetiségi önkormányzatokra** vonatkozó **további támogatási szabályokat** állapít meg a törvény.

9. Kampányköltségek

- A kincstár a **jelölttel** a támogatás folyósítására vonatkozóan **megállapodást** köt, kincstári számlát nyit, kincstári kártya kibocsátásáról intézkedik.
- A jelölt a kincstári számláról **kifizetést** a **kincstári kártyával, vagy átutalással** teljesíthet.
- A támogatás terhére **kiadásokat** a jelölt nevére, a számviteli törvény előírásainak megfelelően kiállított **számla, számviteli bizonylat alapján** lehet **elszámolni**.

9. Kampányköltségek

- A választási kampánytevékenységgel összefüggő kiadások finanszírozására fordítható összeg **nem korlátlan** (ötmillió forintos összeghatár).
- A jelöltnek az országgyűlési képviselők választása **választókerületi eredményének jogerőre emelkedését követő 15 napon belül végső elszámolást** kell benyújtania a kincstárhoz.
- A támogatás felhasználását az **Állami Számvevőszék ellenőrzi** a kincstárnál, szükség esetén a jelöltnél.
- Minden jelöltnek és jelölő szervezetnek az országgyűlési választást követő 60 napon belül a Magyar Közlönyben nyilvánosságra kell hoznia a választásra fordított állami és más pénzeszközök, anyagi támogatások összegét, forrását és felhasználásának módját.

**Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!**